

24.10.2012

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: **Thorsten Kehrmann német állampolgár által benyújtott 1025/2011. számú petíció a németországi homoszexuálisokkal szemben tanúsított egyenlőtlen bánásmódról**

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója homoszexuális, és bejegyzett élettársi kapcsolatot szeretne létesíteni az élettársával. Úgy véli, hogy a német kormány számos bírósági határozat ellenére akadályozza a bejegyzett élettársi kapcsolat és a hagyományos házasság egyenjogú intézményként való elismerését. A petíció benyújtójának állítása szerint a partnerek mindkét együttélési formában ugyanolyan kötelezettségeket vállalnak egymással szemben, éppen ezért a kapcsolatoknak a törvény előtt is egyenlőnek kellene lenniük. Németországban azonban a petíció benyújtója szerint ez nincs így, különösen az adójog és az örökbefogadás területén. A petíció benyújtója úgy véli, hogy a német állam hátrányosan megkülönbözteti a homoszexuálisokat, ami ellentétes az uniós joggal. Ezzel kapcsolatban az Európai Bíróság C-147/08. számú ügyben hozott ítéletére hívja fel a figyelmet.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2012. január 6. Tájékoztatás kérése a Bizottságtól (az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint) megtörtént.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2012. április 20.

A Bizottság tisztában van azzal, hogy nemzeti jogrendjében számos tagállam, köztük Németország is szabályozza a bejegyzett élettársi kapcsolatot. Egyes tagállamokban ez az

intézmény kizárólag az azonos nemű párok számára áll nyitva, míg másokban az azonos és ellenkező nemű párok egyaránt létesíthetnek bejegyzett élettársi kapcsolatot.

Jelenleg nincs a bejegyzett élettársi kapcsolatokra vagy a házasságokra, illetve azok elismerésére vonatkozó uniós jogszabály. A bejegyzett élettársi kapcsolat és a házasság fogalmának és tartalmának meghatározása a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik.

A bejegyzett élettársi közösségek vagyoni jogi hatásaival kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló rendelet¹, amely jelenleg tárgyalás alatt áll, sem a bejegyzett élettársi közösségek elismerésével, sem adózási vagy örökbefogadási kérdésekkel nem foglalkozik. A „bejegyzett élettársi közösség” fogalmát a rendelet 2. cikkének b) pontja csak a rendelethez szükséges mértékben határozza meg. E fogalom pontos tartalmát a tagállamok nemzeti joga határozza meg.

A petíció benyújtója ezzel kapcsolatban az Európai Bíróság C-147/08. sz., J. Römer-ügyben hozott ítéletére hivatkozik, amely egy azonos neműek közötti bejegyzett élettársi kapcsolatban élő német állampolgár azon kérelmére vonatkozott, hogy nyugdíja számításánál a házasság munkavállalókra vonatkozókkal megegyező szabályokat alkalmazzanak rá. Ez az eset a foglalkoztatás és a munkavégzés során a megkülönböztetésmentességgel², és különösen a bejegyzett élettárs szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetésmentességével és kiegészítő öregségi nyugdíjra való jogosultságával kapcsolatos. Egy hasonló kérdéssel foglalkozó korábbi ítéletére³ utalva a Bíróság hangsúlyozta, hogy a hozzátartozónak a házasságban élő személlyel összehasonlítható jogi és ténybeli helyzetben kell lennie ahhoz, hogy a házasságban élő párokat megillető jogokkal azonos jogokban részesüljön. A nemzeti bíróság feladata, hogy különösen a házastársak, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolatban élő személyek vonatkozó jogainak és kötelezettségeinek figyelembevételével értékelje a két csoport helyzetének összehasonlíthatóságát.

A Römer-ügyben a kérdést előterjesztő bíróság szerint Németország külön rendszert hozott létre az azonos nemű személyek számára („bejegyzett élettársi közösség”), amelyet fokozatosan egyenértékűvé tesz a házasság intézményével.

Következtetés

A bejegyzett élettársi közösséget jelenleg egyetlen uniós jogszabály sem szabályozza. Ezért egyedül a tagállamok dönthetnek arról, hogy nemzeti jogrendjükben rendelkeznek-e a bejegyzett élettársi közösségről és/vagy más polgári jogi kapcsolatról, beleértve az azonos nemű párokat is.

Meg kell jegyezni, hogy a petíció benyújtója által hivatkozott bírósági eset az öregségi nyugdíjra való jogosultságra, és nem az adó- vagy örökbefogadási jogszabályok szerinti jogosultságra vonatkozik.

¹ COM(2011)0127.

² A Tanács 2000/78/EK irányelve a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról.

³ A C-267/06. sz. Maruko-ügy (EBHT 2008., I-1757. o.).

A petíció benyújtója által szolgáltatott információkra és a fenti indokolásra tekintettel a Bizottság jelenleg nem nyújthat részletesebb választ. Ha azonban a petíció benyújtója további részletekkel tud szolgálni a Petíciós Bizottság számára, a Bizottság tovább vizsgálja a kérdést.

4. A Bizottságtól kapott válasz (REV): 2012. október 24.

Legutóbbi levelében a petíció benyújtója felhívja a Bizottság figyelmét a Német Szövetségi Alkotmánybíróság által 2012. július 18-án hozott ítéletre. A fenti ítéletben az alkotmánybíróság kimondta, hogy az ingatlanátruházási adóval kapcsolatos jogban a házasságok és a bejegyzett élettársi közösségek eltérő kezelése sérti a német alkotmányt, mivel szexuális irányultságuk alapján megkülönbözteti a bejegyzett élettársi közösségeket.

Ez az új információ azonban nem változtat a Bizottság álláspontján.

Ami az EU Alapjogi Chartája 21. cikke (1) bekezdésének állítólagos megsértését illeti, a Bizottság rámutat, hogy az EU Alapjogi Chartája 51. cikkének (1) bekezdése szerint a Charta csak akkor vonatkozik az uniós intézményekre és testületekre, valamint a tagállamokra, ha azok az uniós jogot hajtják végre. Ennek alapján a Bizottság csak akkor léphet fel, ha az uniós joggal kapcsolatos probléma merül fel, amikor a tagállamok az uniós jogot hajtják végre.

Emellett ahogy azt az első bizottsági közlemény is leszögezi, sem a bejegyzett élettársi közösségekre, sem az élettársak közötti ingatlanátruházási adóra nem vonatkozik uniós jogszabály.

Ebben az esetben tehát kizárólag a tagállam feladata annak biztosítása, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségeinek – amelyek a nemzetközi megállapodásokból és saját belső jogszabályaiból fakadnak – eleget tegyen.

A fentiek alapján a Bizottság nem hozhat uniós szintű intézkedést a petíció benyújtója által felvetett ügyben.